

ТКАЧЕНКО

Сергій Анатолійович
nukoblikaudit@inbox.ru

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту, в.о. ректора Вищого навчального закладу «Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»

УДК 338.242.2:[65.012.122:338.43]

ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДУ ЗАВДАНЬ ФУНКЦІЇ ІНТЕГРОВАНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА НАУКОВО-ВИРОБНИЧИХ ОБ'ЄДНАНЬ ЗА РІВНЯМИ УПРАВЛІННЯ

CHARACTERISTICS OF THE COMPOSITION OF THE ECONOMIC PROBLEMS OF INTEGRATED DIAGNOSTIC FUNCTIONS IN THE SYSTEM OF STRATEGIC MANAGEMENT OF BUSINESS ACTIVITIES AND THE PRODUCTION ASSOCIATIONS ON LEVELS GOVERNANCE

У статті наведені характеристики окремих блоків, комплексів завдань у складі парадигми самостійної підсистеми інтегрованої економічної діагностики в функціонально розвинутих системах стратегічного управління діяльністю підприємств і об'єднань. Доведено, вся сукупність завдань, яка утворює функціональну частину підсистеми інтегрованої економічної діагностики, представляє суцільний комплекс економіко-математичних, інформаційно-технічних та організаційно-адміністративних завдань, які у цілому задовольняють потреби управління підприємством і об'єднанням та внутрішніми підрозділами у відповідності із завданнями цілями кожного блоку і генеральною ціллю усієї підсистеми. По мірі розвитку теоретико-методологічних аспектів діагностики, вдосконалення технічної складової оброблення інформації та

зміни існуючих на підприємствах і у об'єднаннях організаційних умов перелік цільових завдань буде постійно доповнюватися, видозмінюватися.

В статье приведены характеристики отдельных блоков, комплексов задач в составе парадигмы самостоятельной подсистемы интегрированной экономической диагностики в функционально развитых системах стратегического управления деятельностью предприятий и объединений. Доказано, вся совокупность задач, которая образует функциональную часть подсистемы интегрированной экономической диагностики, представляет сплошной комплекс экономико-математических, информационно-технических и организационно-административных задач, которые в целом удовлетворяют потребности управления предприятием и объединением и внутренними подразделениями в соответствии с заданными целями каждого блока и генеральной целью всей подсистемы. По мере развития теоретико-методологических аспектов диагностики, совершенствования технической составляющей обработки информации и изменения, существующих на предприятиях и в объединениях организационных условий перечень задач будет постоянно дополняться и видоизменяться.

The article presents the characteristics of the individual blocks, a set of tasks as part of the paradigm of self-diagnosis of the economic subsystem integrated into the functional development of the system of strategic management of enterprises and organizations activities. It is proved, the entire set of problems, which forms a functional part of a subsystem integrated economic diagnosis, is a solid complex of mathematical economics, information technology, organizational and administrative tasks, which generally satisfy the enterprise management needs, and the union and internal departments in accordance with the set of each unit objectives and the general purpose of the entire subsystem. With the development of theoretical and methodological aspects of diagnostics, improving the technical component information and change processing of existing enterprises and industrial associations organizational conditions tasks list will be constantly updated, modified et cetera.

Ключові слова: виробничі об'єднання, діяльність, інтегрована економічна діагностика, промислове підприємство, рівень управління, система стратегічного управління, склад завдань, функція, характеристика

Ключевые слова: деятельность, интегрированная экономическая диагностика, объединение, предприятие, система стратегического управления, состав заданий, уровень управления, функция и характеристика

Keywords: the activities, the integrated economic diagnosis of, Production Association, an industrial enterprise, of strategic management of system that, composition of tasks, the level of management, function, characteristic, aim of

ВСТУП

Сучасний розвиток національної економіки України характеризується незначними темпами науково-технічного (інноваційного) розвитку, невеликими масштабами виробництва й збуту, застійними процесами у зміні їх структури та нескладними міжгосподарськими зв'язками. У цих умовах підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності промислових підприємств і науково-

виробничих об'єднань вимагає покращення системи стратегічного управління економікою країни у всіх без виключення її ланках.

Один із шляхів удосконалення управління – створення ефективних функціонально розвинутих систем стратегічного управління діяльністю промислових підприємств та науково-виробничих об'єднань. За останні роки промисловістю країни накопичено значний досвід із подальшого удосконалення функцій управління, а саме, таких, як

планування, облік і регулювання. Однак, підвищення ефективності функціонування створених функціонально розвинутих систем стратегічного управління діяльністю промислових підприємств й науково-виробничих об'єднань потребує забезпечення повного замкнення функціонального контуру управління та цільовий розвиток не окремих, а усіх без виключення управлінських функцій.

Важливою підсистемою в функціонально розвинутих системах стратегічного управління діяльністю промислових підприємств й науково-виробничих об'єднань, на яку потрібно звернути особливу увагу розробникам систем управління і працівникам промисловості, виступає підсистема інтегрованої економічної діагностики. Завдання економічної діагностики у порівнянні із плановими й обліковими мають більш високу економічну ефективність. Так, дослідження, проведені у галузях промисловості країни, показали, що впровадження в межах функціонально розвинутої системи стратегічного управління діяльністю промислових підприємств та науково-виробничих об'єднань першочергових завдань економічної діагностики тільки на 9 (дев'яти) суб'єктах надає підсумковий річний економічний ефект, який приблизно дорівнює 1,9 млн. грн. Цей факт можливо пояснити тим, що по-перше, діагностика у повсякденній роботі підприємств виступає як основний засіб забезпечення виробничо-господарського розвитку й виявлення виробничих резервів і, по-друге, займаючи в системі управління проміжне положення між планово-обліковою інформацією та прийняттям управлінських рішень, діагностика виступає базою для прийняття рішень, їх логічною основою. Від комплексності, якості і своєчасності економічної діагностики залежить й оптимальність рішень, які приймаються, економічна ефективність системи стратегічного управління, ін.

Тим не менш в галузях промисловості національної економічної системи у функціонально розвинутих системах управління спеціального призначення діагностика ще не зайняла відповідного місця: у більшості функціонально розвинутих систем стратегічного управління діяльністю промислових підприємств та науково-виробничих об'єднань галузей промисловості питома вага локально впроваджуваних завдань економічної діагностики досить незначна, як правило, приблизно 3–8 % від загальної кількості функціональних завдань. Таке положення склалося внаслідок декількох причин: доволі широко розповсюдженої думки серед деяких розробників систем управління про те, що діагностика в функціонально розвинутої системі стратегічного управління діяльністю промисловим підприємством й науково-виробничим об'єднанням не відіграє самостійної ролі і може розглядатися виключно як компонент інших функціональних підсистем (цей факт, зокрема, знайшов вираження у ряді методичних матеріалів, де функція діагностики розглянута досить поверхнево); повної відсутності вивчення питань організації економічної діагностики із застосуванням машин електронних цифрових в міжгалузевих та галузевих інструктивно-методичних

і методологічних матеріалах із діагностики; слабкого розроблення та недостатнього висвітлення у спеціальній літературі теоретичних і методологічних аспектів проблеми організації економічної діагностики в функціонально розвинутих системах стратегічного управління діяльністю підприємств та виробничих об'єднань, практичного досвіду тощо.

Проведені комплексні дослідження наукових праць у виконанні таких провідних вчених-економістів сучасності, як Т.О. Вашко [1], В.В. Волгін [2], Г.В. Двас [3], М.Г. Конюхов [4], Е.Р. Місхожев [5], А.О. Овчаров [6], А.О. Румянцева [7], Н.О. Серебрякова [8], О.О. Ткач [9], І.В. Федоренко [10] і інших та попередня практика розвитку функціонально розвинутих систем стратегічного управління діяльністю промислових підприємств й науково-виробничих об'єднань переконливо довели неефективність локального підходу до формування і впровадження функції економічної діагностики – вирішення часткових економіко-аналітичних завдань, які розосереджені за багатьма функціональними підсистемами. Докорінне покращення організації діагностики на підприємствах та в об'єднаннях можливе лише тільки за умов створення й розвитку у складі кожної функціонально розвинутої системи стратегічного управління діяльністю суб'єктів господарської діяльності самостійної функціональної підсистеми інтегрованої економічної діагностики. Саме розгляду цієї проблеми і присвячена дана наукова стаття. В її основу були покладені матеріали багаторічного досвіду й досліджень в області впровадження функції діагностики на ряді підприємств таких галузей як агропродовольчий комплекс, машинобудування та суднобудування. Був використаний також і досвід інших галузей промисловості у даній області, ін.

МЕТА РОБОТИ, виходячи із методології системного підходу, полягає в наданні характеристики окремих блоків та комплексів економіко-аналітичних задач у складі моделі самостійної функціональної підсистеми інтегрованої економічної діагностики в функціонально розвинутих системах стратегічного управління діяльністю промислових підприємств й виробничих об'єднань, ін.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретико-методологічною основою статті виступає діалектичний метод і основні положення теорії діагностики, управління. У процесі дослідження використовувалися наступні методи: *абстрактно-логічний* (для теоретичного узагальнення та формулювання висновків); *монографічний* (при дослідженні методик діагностики, управління); *економіко-статистичний, розрахунково-конструктивний, порівняльний* (при комплексному аналізі та оцінці стану діагностики, управління); *табличний* (при наведенні й оцінці характеристики кількісного складу завдань діагностики систем за рівнями управління) і інше.

РЕЗУЛЬТАТИ

Наявність в підсистемі інтегрованої економічної діагностики блоків економіко-аналітичних завдань, орієнтованих, по-перше, на дослідження діяльності

підприємств й об'єднань в цілому, та, по-друге, на дослідження діяльності їх внутрішніх виробничих структурних підрозділів, повністю відповідає принципам ринковоорієнтованого управління промисловим виробництвом, сприяє їх найбільш економічно ефективній реалізації і таке ін.

Задачі та окремі економіко-аналітичні показники виступають елементами нижчого рівня функціональної структури підсистеми інтегрованої економічної діагностики у складі відповідних блоків і комплексів завдань. Економіко-аналітична задача в загальному вигляді – це сукупність обчислювальних й логічних операцій обробки інформаційних даних, які забезпечують можливість їх використання для об'єктивного висвітлення та оцінки результатів виробничо-господарської діяльності, виявлення резервів підвищення ефективності виробництва, прогнозу на перспективу і інше з метою вироблення та прийняття оптимальних управлінських рішень. Економіко-аналітичний показник являє собою мінімальний обсяг результатної інформації, яка отримується в межах однієї із задач підсистеми управління, за допомогою якої забезпечується хоча б часткова реалізація цілі функції діагностики. Структура підсистеми інтегрованої економічної діагностики визначається взаємозв'язком завдань і показників, які цілком утворюють її на усіх рівнях ієрархії діагностики, ін.

Склад завдань підсистеми формується з позицій реалізації її генеральної цілі. При цьому диференціація задач за окремими економіко-аналітичними блоками та комплексами здійснюється виходячи із принципу їх відповідності цілі цього блоку або комплексу. Кожна задача розглядається як окремий контур економічної діагностики, тільки синтез яких утворює комплекси, блоки і підсистему управління в цілому. До того ж, до задач, які включаються в підсистему інтегрованої економічної діагностики, висувається ще ряд вимог: вирішення задач діагностики повинне бути спрямоване на підвищення ефективності управління й виробництва на підприємствах та в об'єднаннях; модель вирішення економіко-аналітичних завдань повинна будуватися на сам перед виходячи із їх взаємозв'язку із задачами планування і обліку; повинна бути забезпечена безперервність діагностики шляхом взаємозв'язку задач різних блоків (перспективної, ретроспективної, оперативної діагностики та інших); ті, що застосовуються для вирішення економіко-аналітичних задач економетричний апарат і машини електронні цифрові повинні відповідати економіко-організаційної сутності задач й інше.

Домінуюча система поглядів (концепція) побудови функціональної структури підсистеми інтегрованої економічної діагностики функціонально

розвинутих систем стратегічного управління діяльністю промислових підприємств та науково-виробничих об'єднань, як показує сучасна передова практика, найбільш повно задовольняє вимогам функціонально-об'єктного підходу, із яких випливає, що кожна економіко-аналітична задача, з однієї сторони, повинна виступати органічною компонентою функції економічної діагностики, а з іншої – бути одночасно складовою частиною визначеного функціонально-управлінського блоку із повним операторним контуром управління: планування, бухгалтерський облік, діагностика, регулювання і ін.

Нижче надається всебічна характеристика кількісного складу завдань підсистеми інтегрованої економічної діагностики функціонально розвинутих систем стратегічного управління діяльністю промислових підприємств та науково-виробничих об'єднань за першими її блоками, комплексами (табл.1).

Для рівня управління промисловим підприємством й науково-виробничим об'єднанням в цілому конкретний перелік комплексу завдань підсистеми інтегрованої економічної діагностики, які утворюють окремі її функціональні блоки, характеризується наступними інформаційними даними.

Блок *перспективної діагностики діяльності підприємства (об'єднання)*: перспективна діагностика технічного рівня виробництва; перспективна діагностика організаційного рівня виробництва; перспективна діагностика якості трудових норм; перспективна діагностика якості матеріальних норм; перспективна діагностика чисельного складу і структури персоналу; перспективна діагностика рівня продуктивності праці; перспективна діагностика рівня середньої заробітної плати та фонду заробітної плати; перспективна діагностика рівня трудомісткості готової продукції; перспективна діагностика складу і стану основних засобів; перспективна діагностика рівня використання основних засобів; перспективна діагностика рівня та структури матеріальних запасів; перспективна діагностика рівня матеріаломісткості готової продукції; перспективна діагностика обсягу виробництва готової продукції; перспективна діагностика обсягу реалізації готової продукції; перспективна діагностика якості продукції; перспективна діагностика якості праці виконавців; перспективна діагностика витрат на виробництво; перспективна діагностика собівартості продукції; перспективна діагностика чистого прибутку; перспективна діагностика рентабельності виробів; перспективна діагностика рентабельності процесу виробництва; перспективна діагностика соціального рівня виробничого колективу і таке ін.

Таблиця 1

Характеристика кількісного складу завдань підсистеми інтегрованої економічної діагностики функціонально розвинутих систем стратегічного управління діяльністю промислових підприємств і науково-виробничих об'єднань за рівнями управління

Комплекси завдань	Блоки завдань						
	перспективної діагностики	ретроспективної (періодичної) діагностики	оперативної діагностики	порівняльної діагностики	проблемно-орієнтованої діагностики	функціонально-вартісної діагностики	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8
Рівень системи управління – підприємство (об'єднання)							
I. Діагностика техніко-організаційного рівня виробництва	2	6	-	2	1	1	12
II. Діагностика норм та нормативів	2	5	-	2	1	1	11
III. Діагностика праці і заробітної плати	4	5	3	3	1	1	17
IV. Діагностика засобів праці	2	2	1	2	1	1	9
V. Діагностика предметів праці	2	5	3	2	1	1	14
VI. Діагностика обсягу виробництва та реалізації готової продукції	2	8	1	2	1	-	14
VII. Діагностика якості	2	5	3	3	1	-	14
VIII. Діагностика витрат на виробництво і собівартості продукції	2	5	1	2	1	-	11
IX. Діагностика чистого прибутку та рентабельності	3	3	-	3	1	-	10
X. Діагностика фондів економічного стимулювання	-	1	-	2	1	-	4
XI. Діагностика соціального розвитку колективу	1	3	-	3	1	-	8
XII. Діагностика фінансового стану	-	2	-	2	1	-	5
Разом	22	50	12	28	12	5	129
Внутрішньогосподарський рівень системи управління							
I. Діагностика техніко-організаційного рівня виробництва	2	6	-	2	1	1	12
II. Діагностика норм й нормативів	2	4	-	2	1	1	10
III. Діагностика праці і заробітної плати	4	5	4	5	1	1	20
IV. Діагностика засобів праці	1	1	1	1	1	1	6
V. Діагностика предметів праці	1	2	2	1	1	1	8
VI. Діагностика обсягу виробництва та реалізації готової продукції	1	2	1	1	1	-	6
VII. Діагностика якості	2	3	3	3	1	-	12
VIII. Діагностика витрат на виробництво і собівартості продукції	2	3	1	1	1	-	8
IX. Діагностика чистого прибутку та рентабельності	1	1	-	1	1	-	4
X. Діагностика фондів економічного стимулювання	-	1	-	-	1	-	2
XI. Діагностика соціального розвитку колективу	1	3	-	1	1	-	6
Разом	17	31	12	18	11	5	94
ВСЬОГО	39	81	24	46	23	10	223

Блок *ретроспективної (подальшої) інтегрованої економічної діагностики діяльності підприємства (об'єднання)*: діагностика стану техніки й технології за місяць, квартал, рік та інше; діагностика узагальнюючого показника технічного рівня

виробництва за місяць, квартал, рік і інше; діагностика рівня організації управління за місяць, квартал, рік та інше; діагностика рівня організації виробництва за місяць, квартал, рік і інше; діагностика рівня організації праці за місяць, квартал,

рік та інше; діагностика узагальнюючого показника організаційного рівня виробництва за місяць, квартал, рік і таке інше; діагностика якості матеріальних норм за місяць, квартал, рік та інше; діагностика якості трудових норм за місяць, квартал, рік і інше; діагностика динаміки матеріальних норм за місяць, квартал, рік та інше; діагностика динаміки норм за місяць, квартал, рік і інше; діагностика стану норм непрямих витрат за місяць, квартал, рік та інше; діагностика обґрунтованості і напруженості плану по праці та заробітної плати на місяць, квартал, рік і інше; діагностика стану й руху чисельного складу працівників за місяць, квартал, рік та інше; діагностика використання робочого часу за місяць, квартал, рік і інше; діагностика продуктивності праці за місяць, квартал, рік та інше; діагностика виконання плану по фонду заробітної плати й причин відхилень від плану за місяць, квартал, рік і інше; діагностика складу та стану основних засобів за місяць, квартал, рік і інше; діагностика використання основних засобів за місяць, квартал, рік та інше; діагностика забезпеченості підприємства виділеними матеріальними засобами за місяць, квартал, рік й інше; діагностика забезпеченості підприємства власними напівфабрикатами і виробами машинобудування за місяць, квартал, рік та інше; діагностика виконання плану постачання матеріальними ресурсами за місяць, квартал, рік і інше; діагностика використання матеріальних ресурсів за місяць, квартал, рік та інше; діагностика матеріаломісткості продукції за місяць, квартал, рік й інше; діагностика обґрунтованості і напруженості плану виробництва за місяць, квартал, рік та інше; діагностика відхилень місячних планів виробництва від квартальних й річних; діагностика виконання плану і динаміки із готової продукції за місяць, квартал, рік та інше; діагностика виконання плану по основній номенклатурі за місяць, квартал, рік і інше; діагностика незавершеного виробництва за місяць, квартал, рік та інше; факторна діагностика обсягу виробництва за місяць, квартал, рік і інше; діагностика виконання плану по товарному випуску за місяць, квартал, рік та інше (це завдання вирішується виключно в умовах застосування платежів замовника за часткову готовність готової продукції); діагностика виконання плану по готової і реалізованій продукції за місяць, квартал, рік та інше; діагностика якості матеріалів за місяць, квартал, рік й інше; діагностика браку за місяць, квартал, рік і інше; діагностика якості праці виконавців за місяць, квартал, рік та інше; факторна діагностика якості продукції і робіт за місяць, квартал, рік та інше; діагностика впливу якісних характеристик і технічних параметрів на показники виробничо-господарської діяльності за місяць, квартал, рік та інше; діагностика обґрунтованості і напруженості плану по собівартості за місяць, квартал, рік та інше; діагностика витрат на виробництво за економічними елементами за місяць, квартал, рік й інше; діагностика виконання і динаміки собівартості готової продукції за місяць, квартал, рік та інше; діагностика витрат на одну гривню реалізованої готової продукції за місяць, квартал, рік і інше; діагностика собівартості окремих замовлень за

місяць, квартал, рік та інше; діагностика чистого прибутку за місяць, квартал, рік і інше; факторна діагностика рентабельності підприємства за місяць, квартал, рік та інше; діагностика рентабельності окремих замовлень за місяць, квартал, рік і інше; діагностика використання фондів економічного стимулювання за місяць, квартал, рік та інше; діагностика соціального рівня виробничого колективу за місяць, квартал, рік і таке інше; діагностика виконання плану заходів соціального розвитку колективу за місяць, квартал, рік та інше; діагностика використання джерел фінансування заходів соціального розвитку колективу за місяць, квартал, рік і інше; діагностика платоспроможності підприємства за місяць, квартал, рік та інше; факторна діагностика стану власних оборотних засобів за місяць, квартал й рік та інше.

Блок *оперативної діагностики діяльності підприємства (об'єднання)*: оперативна діагностика забезпеченості робочою силою й її руху; оперативна діагностика використання робочого часу; оперативна діагностика витрат фонду заробітної плати; оперативна діагностика виконання плану постачання матеріальними ресурсами; оперативна економічна діагностика забезпеченості матеріалами плану виробництва; оперативна діагностика понаднормативного витрачання матеріалів; оперативна діагностика використання обладнання; оперативна діагностика виконання плану за показниками обсягу процесу виробництва; оперативна діагностика браку; оперативна діагностика якісних параметрів праці виконавців; оперативна діагностика повернень, претензій, рекламацій; оперативна діагностика непродуктивних витрат і втрат та таке ін.

Блок *порівняльної діагностики діяльності підприємства (об'єднання)*: порівняльна діагностика стану технічного рівня виробництва споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика стану організаційного рівня виробництва споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика рівня трудових норм споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика рівня матеріальних норм споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика рівня продуктивності праці споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика рівня середньої заробітної плати працюючих споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика трудомісткості продукції споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика складу і стану основних засобів споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика фондовіддачі споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика матеріаломісткості продукції споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика виконання матеріальних норм витрат на споріднених підприємствах (об'єднаннях); порівняльна діагностика обсягу виробництва готової продукції споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика номенклатури готової продукції та тривалості виробничого циклу виготовлення виробів на споріднених підприємствах (об'єднаннях); порівняльна діагностика якісних параметрів готової продукції (робіт)

споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика якісних характеристик праці виконавців на споріднених підприємствах (об'єднаннях); порівняльна діагностика браку готової продукції на споріднених підприємствах (об'єднаннях); порівняльна діагностика витрат на гривну реалізованої готової продукції на споріднених підприємствах (об'єднаннях); порівняльна діагностика собівартості готової продукції споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика чистого прибутку споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика рентабельності окремих видів готової продукції на споріднених підприємствах (об'єднаннях); порівняльна діагностика рівня рентабельності виробництва споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика величини фондів економічного стимулювання споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна діагностика ефективності використання фондів економічного стимулювання на споріднених підприємствах (об'єднаннях); порівняльна діагностика соціального рівня виробничих колективів на споріднених підприємствах (об'єднаннях); порівняльна діагностика виконання плану заходів соціального розвитку колективів на споріднених підприємствах (об'єднаннях); порівняльна діагностика використання джерел фінансування заходів соціального розвитку на споріднених підприємствах (об'єднаннях); порівняльна діагностика фінансового стану споріднених підприємств (об'єднань); порівняльна економічна діагностика оборотності оборотних засобів на споріднених промислових підприємствах (об'єднаннях).

Блок *проблемно-орієнтованої діагностики діяльності підприємства (об'єднання)* (у даний блок в укрупненому вигляді включені лише ті завдання, які вирішувалися науково-дослідними організаціями галузей промисловості за останні 10 (десять) років): діагностика умов виробництва і реалізації окремих видів готової продукції по підприємству (об'єднанню); діагностика причин утворення понаднормативних запасів матеріальних ресурсів по підприємству (об'єднанню); діагностика стану та економічної ефективності використання основних засобів по підприємству (об'єднанню).

Блок *функціонально-вартісної діагностики діяльності підприємства (об'єднання)*: діагностика залежності процесу виробництва окремих виробів від стану на підприємстві (об'єднанні) техніко-організаційного рівня виробництва; діагностика залежності процесу виробництва окремих виробів від стану на підприємстві (об'єднанні) норм і нормативів; діагностика залежності процесу виробництва окремих виробів на підприємстві (об'єднанні) від використання засобів праці; діагностика залежності процесу виробництва окремих виробів на підприємстві (об'єднанні) від використання предметів праці; діагностика залежності процесу виробництва окремих виробів на підприємстві (об'єднанні) від використання робочої сили і таке ін.

На внутрішньогосподарському рівні управління склад завдань підсистеми інтегрованої економічної діагностики за деякими її блоками (нижче наведено перелік завдань внутрішньогосподарської діагностики, які увійшли до складу лише чотирьох

блоків: перспективної діагностики, ретроспективної (подальшої) діагностики, оперативної діагностики та порівняльної діагностики) характеризується такими інформаційними даними.

Блок *перспективної діагностики діяльності внутрішньогосподарських підрозділів*: перспективна діагностика технічного рівня виробництва в цеху; перспективна діагностика організаційного рівня виробництва в цеху; перспективна діагностика якості трудових норм в цеху; перспективна діагностика якості матеріальних норм в цеху; перспективна діагностика чисельного складу і структури персоналу цеху; перспективна діагностика рівня продуктивності праці в цеху; перспективна діагностика рівня середньої заробітної плати та фонду заробітної плати в цеху; перспективна діагностика рівня трудомісткості готової продукції і робіт в цеху; перспективна діагностика складу та стану основних засобів в цеху; перспективна діагностика рівня матеріаломісткості готової продукції в цеху; перспективна діагностика обсягу виробництва в цеху; перспективна діагностика якісних параметрів готової продукції в цеху; перспективна діагностика якості праці виконавців в цеху; перспективна діагностика витрат на виробництво в цеху; перспективна діагностика собівартості готової продукції цеху; перспективна діагностика чистого прибутку і рентабельності (економічної ефективності) в цеху; перспективна діагностика соціального рівня колективу цеху й багато ін.

Блок *ретроспективної (подальшої) економічної діагностики діяльності внутрішньогосподарських структурних підрозділів*: діагностика стану техніки та технології в цеху за місяць, квартал, рік і інше; діагностика узагальнюючого показника технологічного рівня виробництва в цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика рівня організації управління в цеху за місяць, квартал, рік і інше; діагностика рівня організації виробництва в цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика рівня організації праці в цеху за місяць, квартал, рік і інше; діагностика узагальнюючого показника організаційного рівня виробництва в цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика якості матеріальних норм в цеху за місяць, квартал, рік і інше; діагностика якості трудових норм в цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика виконання норм витрат матеріалів у цеху за місяць, квартал, рік і таке інше; діагностика виконання норм виробітку робітниками-відрядниками у цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика обґрунтованості і напруженості плану по фонду заробітної плати в цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика чисельного складу і використання робочого часу в цеху за місяць, квартал, рік та таке інше; діагностика обґрунтованості і напруженості плану по продуктивності праці в цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика виконання плану по продуктивності праці в цеху за місяць, квартал, рік і інше; діагностика виконання плану по фонду заробітної плати та причин відхилень від плану в цеху за місяць, квартал, рік і інше; діагностика використання основних засобів в цеху за місяць, квартал, рік та

інше; діагностика забезпеченості плану виробництва в цеху матеріальними ресурсами на місяць, квартал, рік і інше; діагностика використання матеріальних ресурсів в цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика відповідності фактичної трудомісткості виробничої програми цеху планової за місяць, квартал, рік й таке інше; діагностика виконання цехом плану за обсягом виробництва і номенклатури за місяць, квартал, рік та інше; діагностика браку в цеху за місяць, квартал, рік і інше; діагностика якісних характеристик праці виконавців в цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика повернень, претензій і рекламаций в цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика виконання плану по собівартості в цеху за місяць, квартал, рік і інше; діагностика прямих витрат цеху із конструктивно-технологічних характеристик; факторна діагностика собівартості готової продукції цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика виконання цехом плану по чистому прибутку і рентабельності (економічної ефективності) за місяць, квартал, рік та інше; діагностика використання фонду матеріального заохочення в цеху за місяць, квартал, рік і таке інше; діагностика соціального рівня виробничого колективу цеху за місяць, квартал, рік та інше; діагностика виконання цехом плану заходів соціального розвитку колективу за місяць, квартал, рік й інше; діагностика використання в цеху джерел фінансування заходів соціального розвитку колективу за місяць, квартал, рік.

Блок *оперативної інтегрованої економічної діагностики діяльності внутрішньогосподарських структурних підрозділів*: оперативна діагностика забезпеченості цеху робочою силою; оперативна діагностика використання в цеху робочого часу; оперативна діагностика виконання в цеху норм виробітку; оперативна діагностика витрачання в цеху фонду заробітної плати; оперативна діагностика забезпеченості плану виробництва в цеху матеріальними ресурсами; оперативна діагностика використання в цеху матеріалів; оперативна діагностика використання в цеху обладнання; оперативна діагностика виконання цехом плану за показниками обсягу виробництва; оперативна діагностика браку готової продукції і робіт в цеху; оперативна діагностика якості праці виконавців в цеху; оперативна діагностика повернень готової продукції, претензій й рекламаций з вини цеху; оперативна економічна діагностика непродуктивних витрат і втрат в цеху, ін.

Блок *порівняльної діагностики діяльності внутрішньогосподарських підрозділів*: порівняльна діагностика технічного рівня виробництва цехів; порівняльна діагностика організаційного рівня виробництва цехів; порівняльна діагностика якості трудових норм цехів; порівняльна діагностика якості матеріальних норм цехів; порівняльна діагностика чисельності та структури персоналу цехів; порівняльна діагностика рівня продуктивності праці цехів; порівняльна діагностика рівня середньої заробітної плати й фонду заробітної плати цехів; порівняльна діагностика напруженості плану цехів із трудових показників; порівняльна діагностика рівня

трудомісткості продукції і робіт цехів; порівняльна діагностика складу, стану та використання основних засобів цехів; порівняльна діагностика рівня матеріаломісткості продукції цехів; порівняльна діагностика напруженості плану виробництва цехів; порівняльна діагностика якості продукції цехів; порівняльна діагностика цехів по якості праці виконавців; порівняльна діагностика витрат на виробництво і собівартості продукції; порівняльна діагностика прибутку та рентабельності цехів; порівняльна діагностика соціального рівня виробничих колективів цехів; порівняльна діагностика результатів роботи цехів за показниками конкурентоспроможного змагання.

Більш глибока, змістовна якісна характеристика складу завдань підсистеми інтегрованої економічної діагностики може бути отримана на основі розгляду їх переліку за кожним із основних блоків і перевірки відповідності їх економіко-організаційної сутності цілям конкретного блоку.

Сутність тієї або іншої конкретної задачі може відповідати цілі блока повністю, частково або не відповідати їй взагалі. Виключення із встановленого переліку завдань, які не узгоджені із цілями того або іншого блоку, й включення в нього комплексу завдань, необхідних для досягнення замкненості контуру діагностики, дозволить більш чітко визначити межі кожного блоку та підсистеми інтегрованої економічної діагностики у цілому і зменшить імовірність виходу економіко-аналітичних завдань за її границі, ін.

ВИСНОВКИ

Вся сукупність перерахованих вище економіко-аналітичних завдань, які утворюють функціональну частину підсистеми інтегрованої економічної діагностики, представляє комплекс економіко-математичних, інформаційно-технічних й організаційно-адміністративних завдань, які в цілому задовольняють потреби управління промисловим підприємством та науково-виробничим об'єднанням і його внутрішніми структурними підрозділами у відповідності із завданими цілями кожного блоку та генеральною ціллю усієї підсистеми. Тим не менш наведений перелік завдань підсистеми неможливо вважати остаточним, тому що його формування здійснювалося на базисі сформованого на даний момент в промисловості рівня розвитку підсистеми інтегрованої економічної діагностики, виходячи із існуючих можливостей сучасних машин електронних цифрових і засобів економетричного забезпечення, із урахуванням історично сформованих в галузях організаційних умов, напрямків розвитку та інших факторів (чинників) впливу. По мірі розвитку теоретико-методологічних аспектів економічної діагностики, вдосконалення технічної складової оброблення техніко-економічної інформації і зміни існуючих на промислових підприємствах та у виробничих об'єднаннях організаційних умов наведений перелік економіко-аналітичних завдань буде постійно доповнюватися й видозмінюватися і інше.

Список використаних джерел

1. Вашко, Т.А. Обеспечение качества управления: от теории к практике [Текст]: монография /Татьяна Александровна Вашко; Сибир. федеральн. ун-т. - Красноярск: СФУ, 2013.- 138с.: ил., таблиц.; 21см.; ISBN 978-5-7638-2774-3.
2. Волгин, В.В. Склад [Текст]: логистика, управление, анализ / Владислав Васильевич Волгин.- 11-е издание, переработанное и дополненное. - Москва: «Дашков и К°», 2013. - 723 с.: ил., таблиц.; ISBN 978-5-394-01944-9.
3. Двас, Г.В. Цели, ключевые факторы и механизмы социально-экономического развития региона [Текст] / Григорий Викторович Двас. – СПб: Наука, 2013. – 133, [1] с.: табл., цв. ил.; 22 см.; ISBN 978-5-02-038198-8.
4. Колюхов, Н.И. Экономический кризис: кто виноват и что делать [Текст] / Николай Игнатьевич Колюхов; Науч.-учеб. центр «Бирюч». – М.; СПб: Нестор-История, 2013.- 400с.: ил., табл.; 22см.; ISBN 978-5-4469-0159-3.
5. Мисхожев, Э.Р. Теория и методология управления экономической устойчивостью промышленных предприятий: дисс. ... д.э.н.: 08.00.05 / Эльдар Русланович Мисхожев; [Место защиты: Санкт-Петербургский государственн. инженерно-экономический университет]. - Санкт-Петербург, 2013. - 455с.:ил.
6. Овчаров, А.О. Экономические риски и система управления туристским предприятием [Текст]: монография / Антон Олегович Овчаров. - Москва: DirectMEDIA, 2013.- 139с.: иллюстр., табл.; ISBN 978-5-4458-4174-6.
7. Румянцева, А.А. Кластерная политика как стратегия регионального развития [Текст]: монография / Алевтина Александровна Румянцева. - Москва: МИМиС, 2013. - 234 с.: ил., таблиц.; 21 см.; ISBN 978-5-87623-757-6.
8. Серебрякова, Н.А. Обеспечение эффективности системы менеджмента организации на основе развития управленческого консультирования: диссертация ... доктора экономических наук: 08.00.05/ Надежда Александровна Серебрякова; [Место защиты: Юго-Зап. гос. ун-т]. - Курск, 2013. - 420 с.: илл.
9. Ткач, А.А. Комплексный анализ и оценка эффективности деятельности кредитных кооперативов [Текст]: монография / А.А. Ткач. - Москва: Дашков и К°, 2013.- 198с.: ил., табл.; 21см.; ISBN 978-5-394-02416-0.
10. Федоренко, И.В. Аудит: расширяем границы науки (теория и методология) [Текст]: монография / Илья Владимирович Федоренко. - Москва: ИНФРА-М, 2013. - 100 с.: ил., табл.; 21 см.; ISBN 978-5-16-006575-5.